

Felszámolás: ismerje meg a megtámadható jogügyleteket

Egy 2021-es Polgári jogegységi döntés megerősítette, hogy a hitelező előnyben részesítésének megállapíthatósága független a felek szándékától, kizárólag a szerződés következményeit kell vizsgálni.

A Csődtörvény tartalmazza azokat a feltételeket, amelyek bekövetkezte esetén a felszámoló megtámadhatja az adós társaság által kötött jogügyleteket és szerződéseket. A megtámadható jogügyletek első csoportjába a hitelezők kijátszását célzó úgynevezett csalárd szerződések tartoznak, amelyek a felszámolást megelőző öt évre visszamenőleg is érvénytelennek nyilváníthatóak. Ezen ügyeknél többek között bizonyítandó az adós szándékossága mellett a másik fél rosszhiszemősége is.

A másik csoportot képező jogügyleteknél a megtámadási okok objektívek, a felek jó- vagy rosszhiszemőségétől függetlenek, kizárólag a szerződések vagy más jognyilatkozatok tárgya, illetve tartalma alapján ítélandók meg.

A konkrét jogesetben a hitelezők egyenlőségét védő, a hitelezők előnyben részesítését szankcionáló szabály lett alkalmazva, itt egy ingatlan adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapításáról volt szó. A szerződésben a felek rögzítették, hogy az egyik vételár részlet megfizetésére beszámítással került sor. Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a beszámítás megteremtette annak a lehetőségét, hogy a követelés – szemben a vele egy csoportba tartozó hitelezőkkel – nem arányosan, hanem teljes egészében kielégítést nyerjen, mivel, ha igényét a felszámolási eljárásba jelentette volna be, a jogszabály szerinti meghatározott sorrendben és arányban juthatna hozzá követeléséhez.

A másodfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a hitelező előnyben részesítése miatti érvénytelenség megállapításának az alábbi feltételei vannak:

1. ha jogügylet, akkor a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem a bíróságra történő beérkezését megelőző 90 napon belül köttetett, amikor már fizetése képtelenség-közelében volt az adós,
2. egy már fennálló kötelelem jogosultja, tehát legyen hitelező, aki
3. egy jogügylet következtében többhöz, követelésének nagyobb hányadához jut hozzá, mint amihez, amennyihez a vele egy rangsorban lévő hitelezők hozzájutnak.

A bíróság kimondta tehát, hogy független ez a megtámadási ok attól, hogy a feleknek mi volt a szándékuk, kizárólag a szerződés következményeit kell vizsgálni. A felek tudattartalma, szándéka, jó- és rosszhiszemősége nem vizsgálható, mint ahogy nem vizsgálendő az sem, hogy az ilyen ügylet megkötésének időpontjában az adós fizetése képtelenségnek minősült-e.

Lényeges kiemelni, hogy a hitelező előnyben részesítése – mint a szerződés megtámadásához vezető ok – nem azt jelenti, hogy a kiegyenlített követelés jogszerűtlen volt, hanem azt, hogy a hitelező egyébként jogszerű követeléséhez a felszámolási eljárásban kötelező kielégítési sorrendre vonatkozó szabályok megsértésével jut hozzá.